

2. és 2/A. ISMERKEDÉS ISTENNEL

Gyülekezeti óraszám: 2. Egyházi iskolák óraszám: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Dr. Fekete Károly: A Heidelbergi Káté magyarázata, Kálvin Kiadó, 2013; Dr. Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985; Ravasz László: Kis dogmatika, Kálvin Kiadó, 1990.)

Istenből annyit ismerhetünk meg, amennyit Ő maga kijelentett magáról. Isten élő személy. Vele én-te viszonyban lehet kapcsolatba lépni. Isten egyetlen egy, élő, tökéletes.

Isten a **szereket**: „...aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg Istent, mert Isten szeretet.” (1Jn 4,8) Ő végtelen: semmi sem korlátozza Őt, így: mindenható, mindentudó, mindenütt jelenvaló. Mindenható, mert ereje, hatalma korlátlan. „A mi Istenünk a mennyben van, megalkotott mindent, amit akart!” (Zsolt 115,3)

Mindentudó: Isten ismeri és megvizsgálja az embert, szemmel követi minden egyes pillanatban. „Az ÚR ott van szent templomában, az ÚR, akinek trónja a mennyben van, lát a szemével, pillantása megvizsgálja az embereket. Az ÚR megvizsgálja az igazat és a bűnöst.” (Zsolt 11,4–5)

Mindenütt jelenvaló: nincs olyan hely a világban, ahol ne lenne jelen Isten, az ember mindig Őelőtte van. „Hova menjek lelked elől? Orcád elől hova fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is jelen vagy. Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger túlsó végén laknék, kezéd ott is elérne, jobbod megragadna engem. (Zsolt 139,7–10) (v.ö.: [Jón 1,3](#))

Örökkévaló: nincs kezdete, sem vége.

A Heidelbergi Káté az Atya Istenről Jézus Krisztuson keresztül tanít. „Jézus Krisztusnak örökkévaló Atyja.” (26. kérdés-felelet) Isten megismeréséhez Krisztuson keresztül vezet az út. Jézus ezt így fogalmazta meg: „Aki engem lát, látja az Atyát.” (Jn 14,6)

A Teremtő Isten a világot és benne az embert megalkotta, akit nem hagyott magára, hanem szeretetében minden testi és lelki szükségére **gondot visel**. „Ezt ő megteheti, mint mindenható Isten és meg is akarja tenni, mint hűséges Atya.” (26. kérdés-felelet)

Ezen a hittanórán Istennek ezekkel a tulajdonságaival foglalkozunk.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A gyermekeknek sok esetben nemcsak a hittanóra, hittanoktató, gyülekezet ismeretlen – hanem maga Isten is. A Biblia Istene legalábbis gyakran. Ez nem azt jelenti, hogy a gyermekben nincs jelen egy rejtett (látens) istenkép. Anna-Marie Rizuttó, istenkép kutató megfogalmazása szerint a gyermekek a „Saját istenükkel a hónap alatt érkeznek az osztályterembe.” Minden gyermeknek van valamilyen érzése, elképzelése arról, hogy milyen lehet az a felsőbb lény, aki az életében részt vesz. Az óvodás és kisiskolás gyermek számára a szülő, ill. a felnőtt is olyan személy, aki szinte „mindenhatónak” tűnik számára. Gondoljunk csak arra a reménységre, amivel a kisgyermek a szülő elé odaáll, hiszen ő minden problémájára megoldást tud találni.

Az istenképére ebben az időszakban nagy hatással van a szülők gyermekkel szemben megnyilvánuló viselkedésmódja. A szeretetteljes, bátorító szülői hozzáállás egy alapvetően jó talaja annak, hogy majd később Istent is szerető, elfogadó, kegyelmes Istennek tartsa.

A kisiskolás gyermeknek, a korosztályi sajátosságok miatt a kegyelem Istenére van szüksége. Gondviselő, oltalmazó, elfogadó, szeretetet közvetítő istenképre, ahol biztonságban érezheti magát.

Az ismerkedős órák sorában nagy jelentősége van az imádsággal való ismerkedésnek. A hittanos tapasztalattal rendelkező gyermekek számára maga az imádság momentuma már ismerős lehet. Valószínűleg ismernek is imát, amit óra elején, óra végén mondtak. Ahhoz, hogy azonban az imádság „szokássá”, rendszeressé váljon a számukra többre van szükség. Az óra célja mindenképpen az alapvető pozitív és nyitott attitűd megteremtése, tehát ne akarjunk rögtön ezen az órán személyes imákat kérni a kisgyermekektől. Tegyük a hangsúlyt inkább arra, hogy a szerető Istent, akiről az előző órán szó volt, megszólíthatjuk és közvetlenül beszélhetünk vele. Itt követhetjük Peter Spangerberg gondolatát, aki szerint jobb, ha kezdetekben az imádságról való beszéd helyett együtt imádkozunk a gyermekekkel, ill. mintát adunk neki erre. A hittanórán a saját személyünkkel tanítunk a legtöbbet. Ahogyan imádkozunk, ahogyan az Istenről beszélünk, mind-mind imádság és többet jelent, mintha az imádság formáit taglalnánk a gyermekek számára. (Amit amúgy is nehezen értene még itt meg.)

Különösen fontos, hogy a gyermekekben – mivel Isten nem megfogható és nem látható, gyakran fel is merül, hogyan szólhat valakihez, aki nem szól vissza hozzá. Itt ismét a személyes példánk lehet segítség az elfogadásban és az imádság megszeretésében.

A témához mindenképpen javasolt a következő irodalmakba való betekintés:

- Karl Frielingsdorf: Istenképek. Ahogy beteggé tesznek, és ahogy gyógyítanak. Kálvin Kiadó, Budapest.
- Dr. Gyökössi Endre: Istenképek fejlődése, c. tanulmány a következő kötetből: Életápolás: Vallás- és családlélektani esszék és tanulmányok. Budapest: Református Zsinati Iroda. 1991.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten szeret bennünket, Ő megismerhető

Kognitív cél: Isten alapvető tulajdonságainak a megismertetése.

Affektív cél: Isten iránti szeretet felébresztése, és a szeretet megéreztetése az órán.

Pragmatikus cél: Arra bátorítás, hogy tudjanak néhány tulajdonságot (jellemzőt) felsorolni, ami számukra a szeretetet fejezi ki.

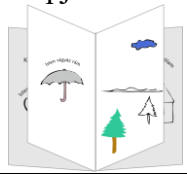
A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Segítséggel vegyenek részt a képek és a szöveg értelmezésében. • Segítséggel tudja megfogalmazni, kiket szeret, és ezt hogyan fejezi ki. • Segítséggel tudja megfogalmazni, hogy Isten szereti őt. • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös éneklésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önállóan tudja a képeket és a szöveget értelmezni, és néhány mondattal megfogalmazni a tartalmukat. • A szeretet kifejezéséről tudjon néhány példát önállóan megfogalmazni. • Tudjon a saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten választ adni arra a kérdésre, hogy „Kicsoda Isten?” • Önként, vagy bátorítás nélkül is vegyen részt az órán a hittanoktató

	által kezdeményezett játékokban, gyakorlatokban, a közös éneklésben.
--	--

Az óra részei	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	Játék: Kérjük meg a gyermekeket, hogy képzeljenek maguk elé valakit, akit nagyon szeretnek. Ezután beszéljenek róla (ha akarnak). Majd kérjük meg őket, hogy mutassák meg azt a mozdulatot, vagy mondják el, hogyan fejezik ki a szeretett személy számára azt, hogy szeretik őket. Ha a csoport fogékony rá, jó ha tovább megy a közös gondolkodás. Kérjük meg őket, hogy beszéljenek arról is, miből tudják, hogy az a személy szereti őket.	Bátorítsuk a közös játékokra a gyermekeket és arra, hogy megszólaljanak. Mégis, ha valaki nem akar beszélni az érzéseiről, tartsuk azt tiszteletben. A feszültséget oldja és játékos hangulatot teremt, ha egy plüss állatot viszünk be, aki elmondja a „játék” elején, hogy ő az anyukáját (apukáját, testvérét, stb.) szereti a legjobban. Ez már alapot teremt a gyermek számára a közös beszélgetéshez. (Még jobb, ha egy Zsófi vagy Tomi bábunk van, hiszen ők a TK gyermeket vezető szereplői is.)
Feldolgozási javaslat	Átvezetés: Nemcsak a szüleink, testvéreink szeretnek bennünket. Van valaki, Akit nem látunk, de mégis mindig velünk van. Ő nagyon szeret bennünket. Beszélgetési javaslat: Nagyon jó, hogy Isten szeret minket! Ismerkedjünk egy kicsit Istennel! Kicsoda Ő? Nézzük csak meg a TK-ben, hogy mit kérdez Zsófi Tomitól!	TKGY 2. lecke TKEI 2/A. lecke, Itt törekedjünk arra, hogy ne dogmatikai ismeretek legyenek a középpontban, és ne elvont fogalmak. A gyermekek által elmondott élményekhez tudunk

	<p>Mit válaszolhat Tomi? – Kérjük meg a gyerekeket, hogy együtt keressenek választ erre. Segítsenek Tominak:</p> <p>A munkáltató tankönyv 1. feladatának jelképeit egyenként kinagyítva mutassuk meg a gyerekeknek, és próbálják együtt kitalálni, hogy melyik kép Istennek melyik tulajdonságát mutatja. Ragasszuk fel a képeket a táblára, és kérdezzük meg, hogy Isten melyik tulajdonsága a legfontosabb nekik. Álljanak ahhoz a képhez.</p> <ul style="list-style-type: none"> – szív: szeret – tenger, hegy, erdő: mindenhol ott van – esernyő: óv – ház: biztonságot, otthont ad, vigyáz ránk, gondoskodik rólunk – Nap: világít, melegséget ad <p>A Biblia szerint Isten annyira szeret mindenkit, hogy Ő maga a szeretet.</p> <p>Isten mindenhol jelen van. Itt is a tanteremben. Szólhatunk hozzá. Megtanulunk egy imádságot, amit az óra elején mondunk el, és egy másikat, amit az óra végén.</p>	<p>kapcsolódni és abból táplálkozhat a beszélgetés.</p> <p>TKGY 8. o. és TKEI 10. o.</p> <p>Azt is kérhetjük a gyermekektől, hogy válasszák ki azt, ami nekik a legjobban tetszik, majd amikor fölrajjuk a táblára, vagy egy nagy lapra a képeket, akkor az a gyermek ragaszthatja fel, aki kiválasztotta azt a bizonyos rajzot. (ha több gyerek van, egyet többen is választhatnak!)</p> <p>Ez a feldolgozás a tankönyv 1) b. feladatához kapcsolódik, utána azonnal ki is színezhetik az 1. feladat képeit.</p> <p>A feldolgozásánál jó, ha fokozatokat tartunk.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Előbb csak válasszák ki, hogy melyik tetszik nekik. 2. Beszélgessenek arról, hogy az a kép milyen érzést kelt bennük, mit fejez ki a számukra. 3. Fogalmazzák meg, hogy milyen tulajdonság lehet. 4. Gondoljanak valakire, akire az jellemző. <p>Ha ez nehéz a gyerekeknek, akkor</p>
--	--	--

		<p>segítsünk nekik bátorító, segítő kérdésekkel.</p> <p>Mozgással segíthetjük a memorizálást.</p> <p>Az óra végi imádságot megtaníthatjuk a kinagyított képek segítségével is. A ház Isten jelenlétére („itt voltál velünk”), az esernyő a vigyázásra utalhat.</p>
	<p>Aranymondás: „Az Isten szeretet.” János 1. levele 4,8</p>	
Munkáltatás	<p>Készítsünk el egy kis füzetet az 1. feladat rajzai alapján.</p> 	<p>Útmutató és sablon a Feladatbankból tölthető le.</p>
Imádkozás	<p>A munkáltató tankönyv 1. feladatának a rajzai (vagy az elkészített füzetecske) segítségével fogalmazzunk meg a gyerekekkel hálaadó imádságot. Pl. Köszönjük Istenünk, hogy mindenhol jelen vagy. Az erőkben, a hegyekben, az égben stb.</p>	
Házi feladat	<p>Otthon is imádkozzanak magukban a gyerekek a füzetecske segítségével.</p>	

TOVÁBBI ÖTLETEK

A kézműves feladat elérhetősége: <http://rpi-feladatbank.reformatus.hu>

Regisztráció után az első évfolyam/kézműves feladatok kategóriában található meg a feladat, illetve a RPI-FB-HAND-1526633655 kódot is használhatjuk a Kereső mezőbe begépelve.

KÉPELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET:

TKGY 8. o. és TKEI 10. o.

A képen látható:

Tomi és Zsófi Istenről beszélgetnek. Szemben áll a két gyermek, akiket az előző oldalakról már ismer a néző.

Instrukció a képolvasáshoz:

- Kiket látsz a képen?
- Hogyan vannak felöltözve? Milyen színű a ruhája Zsófinak? Tominak?
- Te is így vagy felöltözve? Rajtad milyen ruhadarabok vannak? Miért?
- Mit kérdezhet Zsófi?
- Mit válaszolhat Tomi?
- Hallottál-e Istenről? Ki szokott beszélni Róla? Miért?

EGYÉB ÖTLETEK:

1. Kézműveskedés

A feladatbankban található sablon alapján készítsünk el egy füzetecskét. A füzet segít megjegyezni Isten órán tanult tulajdonságait. És kiinduló lehet az imádkozáshoz.

2. A tó tükre! – kapcsolatteremtő játék

Cél: Isten teremtő hatalmának tudatosítása.

a) Körben állunk egy képzeletbeli tó körül. A játékosok egyenként egyet előre lépnek, belenéznek a tó tükrébe, és elmondják, hogy mi tetszik maguknak a testükön, majd visszalépnek. A következő körben megköszönik ezeket Istennek.

b) Az előzőhöz hasonló játékban egymás önértékelését építhetjük. Körben állunk egy képzeletbeli tó körül. A játékvezető egyet előre lép, belenéz a tó tükrébe, és mond egy mondatot egyik tanulóról, név nélkül. (pl. „Tetszik nekem, hogy ez a piros pulcsis, barna hajú lány olyan segítőkész”). Olyan mozdulatot tesz, mintha összezavarná a víz tükrét, majd visszalép a körbe. Ezután a tanulók önként előreléphetnek egyenként, és hasonlóképp mondhatnak egy-egy mondatot.

Megjegyzés: Ezeknek a gyakorlatoknak nem az a célja, hogy hiúságukat építsék, hanem hogy segítsenek magukra úgy gondolni, mint Isten különleges teremtményeire. Közösségépítő hatása van a játéknak.

Lehet igazi tükröt is adni a tanulók kezébe.

(Forrásanyag: Drámagyakorlatok a bibliatanításban. Reménység Magjai Alapítvány. Bp. 2007)

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református Énekeskönyv: 236. dicséret: Mindenek meghallják...

Jertek, énekeljünk! 87. ének: Szívünk zengje már...

Szívünk zengje

1. Szí - vünk zeng - je már

Jé - zus er - re jár

É - gi bé - ke, fény kí - sé - ri

Fény - lő nap - su - gár

és ♪: Füle Lajos

☞: Jertek, énekeljünk! - 86.

2. Engem is szeret,
Téged is szeret
Mennyországból érettem a
Földre érkezett.

3. Hidd, és ad neked
Tiszta, új szívet,
Hogyha bűnös szívedet most
Őelé viszed.

(A kép forrása: ISTEN TENYERÉN. Református hit- és erkölcsstan tankönyv 1. osztályos tanulók részére. RPI Budapest 2017)

Munkáltató tankönyv 14. o.: Áldjuk az Urat...

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT ÁLLAMI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Az ismerkedős órák sorában nagy jelentősége van az imádsággal való ismerkedésnek. A hittanos tapasztalattal rendelkező gyermekek számára maga az imádság momentuma már ismerős lehet. Valószínűleg ismernek is imát, amit óra elején, óra végén mondtak. Ahhoz, hogy azonban az imádság „szokássá”, rendszeressé váljon a számukra többre van szükség. Az óra célja mindenképpen az alapvető pozitív és nyitott attitűd megteremtése, tehát ne akarjunk rögtön ezen az órán személyes imákat kérni a kisgyermekektől. Tegyük a hangsúlyt inkább arra, hogy a szerető Istent, akiről az előző órán szó volt, megszólíthatjuk és közvetlenül beszélhetünk vele. Itt követhetjük Peter Spangerberg gondolatát, aki szerint jobb, ha kezdetekben az imádságról való beszéd helyett együtt imádkozunk a gyermekekkel, ill. mintát adunk neki erre. A bevezető órán a saját személyünkkel tanítunk a legtöbbet. Ahogyan imádkozunk, ahogyan az Istenről beszélünk, mind-mind imádság és többet jelent, mintha az imádság formáit taglalnánk a gyermekek számára. (Amit amúgy is nehezen értene még itt meg.)

Különösen fontos, hogy a gyermekekben – mivel Isten nem megfogható és nem látható, gyakran fel is merül, hogyan szólhat valakihez, aki nem szól vissza hozzá. Itt ismét a személyes példánk lehet segítség az elfogadásban és az imádság megszeretésében.

A témához javasolt irodalom: Négyessi Adrienn: Imádság és hittanoktatás c. tanulmánya, mely a honlapunkon elérhető és letölthető:

<http://rpi.reformatus.hu/hatteranyagok/Hittan%20%20TS/18.%20Jezus%20imadkozni%20tanit.pdf>

Fő hangsúly: Az imádság mint „szokás” bevezetése és ismerőssé tétele

Kognitív cél: Annak a felismertetése, hogy Isten megszólítható.

Affektív cél: Annak a megtapasztaltatása, hogy jó imádkozni, azaz beszélni valakivel, aki szeret minket.

Pragmatikus cél: Buzdítás arra, hogy otthon imádkozzanak.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • A tankönyvi kép és a hittanoktató segítségével vegyen részt a beszélgetésben. • Vegyen részt a közös imádkozásban. • Vegyen részt a hittanoktató által kezdeményezett tevékenységekben, játékokban. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önállóan vegyen részt a tankönyvi kép és a szöveg megfigyelésében és értelmezésében. • Tudja megfogalmazni és tudjon példát mondani arra, hogy mi az imádság. • Bátorítás nélkül is vegyen részt a hittanoktató által kezdeményezett tevékenységekben, játékokban.

Az óra részei	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Ismétlés játékosan: Mít tanultunk arról, hogy milyen Isten? A hittanoktató gesztikulálva elmutogatja egyenként azokat a tulajdonságokat, amelyekről az előző órán szó volt. Meggéri a gyerekeket, hogy ők is mutogassák el öt utánözva, majd nevezzék meg, hogy miről van szó. (szív, felhő, hegy, tenger, fenyőfa, ház, esernyő)</p>	TKGY 8. o. TKEI 10. o.
Feldolgozási javaslat	<p>Hogyan imádkozunk? Tankönyv imavirága alapján beszéljük meg, hogy hogyan lehet imádkozni. – összekulcsolt kézzel – becsukott szemmel – egyedül – együtt – ámmel a végén</p> <p>Mit imádkozunk? – játékos beszélgetés a következő téma alapján:</p>	TKGY 9. o. TKEI 11. o. Itt kérjük meg a gyerekeket, hogy

	<p>Ha most mondanál Istennek valamit – vagy kérdeznél tőle, akkor mi lenne az?</p> <p>A válaszok meghallgatása és összegyűjtése után a munkáltató tankönyv kiemelt gondolatát magyarázzuk:</p> <p>„Istennek elmondhatjuk az örömünket és a bánatunkat.”</p> <p>Mondjunk konkrét élethelyzeteket, és fogalmazzunk meg ezekre az élethelyzetekre több konkrét imádságot is. Sok gyerek jön egyházon kívülről.</p> <p>Pl.: Amikor sikerül megoldani egy feladatot, akkor így imádkozhatsz: „Köszönöm Istenem, hogy meg tudtam oldani ezt a feladatot!” Ámen</p> <p>Kötött imádságok memorizálása</p>	<p>képzeljék el, hogy Isten ott áll előttük. (Fontos, hogy „megfoghatóvá” váljon számukra a feladat.)</p> <p>Tanév eleje van, legyenek egy csoportban a barátok. Nagyobb csoport esetében több kiscsoportot is alkothatnak a gyerekek.</p>
Munkáltatás	<p>Imavirág készítése.</p> <p>A feladatbankban található sablon segítségével készíthetünk imavirágot.</p>	<p>Az elkészült virágot vagy külön lapra vagy a füzetbe vagy a tankönyv végére is beragaszthatják.</p>
Házi feladat	<p>Mutassák meg a hittanosok otthon az imavirágot.</p>	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Imádság az 5 ujjunk segítségével:

<http://hid-tan.kreativcuccok.hu/2015/10/13/keznel-van-az-ot-ujj-imaja/>

KÉPELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET:

TKGY 9. o. és TKEI 11. o.

(az „imádság” és az „ámen” szó esetleges magyarázata szükséges)

A képen látható:

Szimbolikus ábrázolás: virágszirmok, díszítő elem a levél, a szirmokban konkrét ábrák: imára kulcsolt kéz, lehunyt szemű kislány, imádkozó fiú ülő helyzetben, imádkozó pózban, imádkozó család, két szó: középen IMÁDSÁG, a szíromban: ÁMEN

A szimbólumokban az elsősők jól tájékozódhatnak. A virág mint szimbólum: életörömöt, életerőt, ha a képen ez a virág rózsza, akkor az egység, szeretet, tisztaság, ártatlanság jelképe.

Instrukció a képolvashoz:

- Mit látsz a képen?

- Milyen virágot látsz a képen?
- A szirmokat nézzük végig!
- Az első szirmon mit látsz? Te is tégy így! Mikor szoktad összekulcsolni így a kezedet? Miért?
- A második szirmon ki van? Miért hunyta be a szemét! Próbáld ki! Mit éreztél?
- A harmadik szirmon kit látsz? Mit csinál a kisfiú? Miért?
- A negyedik szirmon sorold fel kik állnak? Hol lehetnek? Mit csinálnak? Miért?
- Az ötödik szirmon egy szót látsz. Ha el tudod olvasni, akkor tedd meg, és mondd ki hangosan. Mikor szoktuk ezt a szót kimondani? Mit jelent?
- Nézz a virág közepére! Ott is találsz egy szót. Ha el tudod olvasni, tedd azt és mond ki hangosan.
- Mikor szoktunk, szoktatok imádkozni?
- Most biztosan szeretnétek elmondani az imákat hangosan vagy halkán magatokban! Tegyétek meg. Mit éreztetek?

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református Énekeskönyv: 136. zsoltár: Dicsérjétek az Urat, mert ő jó kedvet mutat...